

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 27. října 2010 (08.11)
(OR. fr)**

15245/10

LIMITE

**JUSTCIV 175
CODEC 1099**

**Interinstitucionální spis:
2009/0157 (COD)**

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Pracovní skupina pro otázky občanského práva (dědictví)
Č. předchozího dokumentu:	11637/10 JUSTCIV 129 CODEC 627 a 13508/10 JUSTCIV 154 CODEC 803
Č. návrhu	
Komise:	14722/09 JUSTCIV 210 CODEC 1209
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a veřejných listin ve věcech dědictví a vytvoření evropského dědického osvědčení – zohlednění majetkových právních předpisů členského státu, v němž se majetek nachází

I. ÚVOD

1. Účelem této poznámky je vyvodit určité závěry z diskuze Pracovní skupiny pro otázky občanského práva (dědictví) na zasedání ve dnech 7. a 8. října 2010; podkladem pro tuto diskuzi byl dokument 13508/10 JUSTCIV 154 CODEC 803.
2. Jednání bylo velmi užitečné a předsednictví a bezesporu i řadě delegací umožnilo učinit si přesnější představu o souvislostech mezi právem rozhodným pro dědictví a majetkovými právními předpisy členského státu, v němž se majetek z pozůstalosti nachází, z hlediska obecných cílů budoucího nařízení.

II. PROJEDNÁVANÁ TÉMATA

a) Sdílení pozůstalosti

3. V průběhu diskuze o sdílení pozůstalosti se jednoznačně projevila tendence začlenit otázku sdílení pozůstalosti do oblasti působnosti práva rozhodného pro dědictví. Jakmile by orgán pověřený vypořádáním konkrétní pozůstalosti o sdílení dědictví podle tohoto práva rozhodl, nemohlo by být zpochybněno v členském státě, ve kterém se nějaký majetek spadající do dědictví nachází. Sdílení veškerého majetku z pozůstalosti provedené v souladu s právem rozhodným pro dědictví by měly všechny členské státy respektovat bez ohledu na své vlastní majetkové právní předpisy.
4. Předsednictví navrhuje, aby pracovní skupina jako vodítko pro další jednání potvrdila, že sdílení pozůstalosti se bude řídit právem rozhodným pro dědictví¹.

b) Účinky zápisu majetku

5. Z diskuze ohledně účinků zápisu majetku vyplynul rovněž jednoznačný názor, a to, že účinky zápisu by se měly řídit majetkovými právními předpisy členského státu, ve kterém se majetek nachází, zejména proto, aby se zachovala ucelenost rejstříků. Proto má-li zápis majetku v určitém členském státě výlučně deklaratorní účinek, je tomu tak i u veškerého děděného majetku nacházejícího se v tomto členském státě a podléhajícího povinnosti zápisu. Obdobně pokud má zápis majetku účinek konstitutivní, platí to i pro veškerý děděný majetek, který se v daném státě nachází a který podléhá povinnosti zápisu.

¹ Je třeba uvést, že tato poznámka se týká pouze souvislostí mezi právem rozhodným pro dědictví a majetkovými právními předpisy státu, ve kterém se majetek nachází. Nezabývá se otázkami souvisejícími s vyřizováním pozůstalosti.

6. Toto řešení by znamenalo, že okamžik přechodu vlastnického práva k jednotlivým částem majetku, ze kterých pozůstalost sestává, by se lišil v závislosti na členském státě, ve kterém se daná část majetku nachází. Pokud se podle práva rozhodného pro dědictví oprávněná osoba v okamžiku vypořádání dědictví stane se zpětným účinkem k okamžiku úmrtí zůstavitele vlastníkem nějakého majetku, mohlo by se tak stát pouze u majetku nacházejícího se v členském státě, ve kterém má zápis pouze deklaratorní účinek. Naproti tomu u majetku, který se nachází v členském státě, jenž uplatňuje systém zápisu s konstitutivním účinkem, by k přechodu vlastnického práva došlo v okamžiku zápisu.
7. Předsednictví navrhuje, aby pracovní skupina jako vodítko pro další jednání potvrdila, že účinky zápisu majetku se budou řídit majetkovými právními předpisy státu, který má provést zápis, a nikoliv právem rozhodným pro dědictví.

c) *Podmínky pro zápis majetku*

8. Diskuze týkající se podmínek pro zápis majetku potvrdila, že všechny členské státy se zabývají tím, jak zajistit, aby byly všechny údaje nezbytné pro řádný zápis poskytnuty orgánům provádějícím zápis, a to v zájmu zajištění ucelenosti rejstříků a právní jistoty. V souvislosti s tím z diskuze rovněž vyplynula společná vůle zamezit v rámci možností tomu, aby oprávněné osoby musely v členském státě zápisu znovu podstupovat řízení nebo činit kroky, které již byly podle práva rozhodného pro dědictví provedeny v členském státě, ve kterém došlo k vypořádání pozůstalosti.

9. Předsednictví proto navrhuje pracovní skupině při dalších jednáních o podmínkách pro zápis majetku vycházet z toho, že příslušné orgány členského státu zápisu musí akceptovat listiny vyhotovené podle práva rozhodného pro dědictví jakožto dokumenty, které mohou sloužit jako podklad pro zápis, za předpokladu, že budoucí nařízení zaručí jejich volný pohyb. Jestliže listiny předložené oprávněnou osobou neobsahují všechny nezbytné údaje, bude možné požadovat nápravu v podobě listiny vyhotovené v členském státě zápisu, která doplní listinu předloženou oprávněnou osobou. Touto nápravou samozřejmě nebude v žádném případě zpochybněno vypořádání pozůstalosti prostřednictvím listin vyhotovených podle práva rozhodného pro dědictví.
10. V této souvislosti by bylo vhodné zvážit případné vypracování informačních přehledů, ve kterých by byly uvedeny údaje, jež jsou v jednotlivých členských státech nezbytné pro zápis majetku; tyto přehledy by byly zveřejněny na internetových stránkách evropské soudní sítě. Výhodou těchto přehledů by bylo, že orgán pověřený vypořádáním pozůstalosti by byl předem obeznámen s údaji, které jsou požadovány pro zápis majetku v jednotlivých členských státech.

d) Zachování „*numerus clausus*“

11. Z diskuze na zasedání ve dnech 7. a 8. října 2010 rovněž jednoznačně vyplynulo, že delegace jsou pro zachování „*numerus clausus*“, a v jejím průběhu bylo rovněž zdůrazněno, že členský stát nemůže mít nikdy povinnost zapsat věcné právo k majetku nacházejícímu se na jeho území, jestliže majetkové právní předpisy uvedeného státu toto věcné právo neznají.
12. Předsednictví navrhuje, aby pracovní skupina jako vodítko pro další jednání potvrdila, že povaha věcných práv zůstane vyloučena z oblasti působnosti budoucího nařízení a i nadále se bude řídit majetkovými právními předpisy členského státu, který vede rejstřík věcných práv.

e) Přizpůsobení věcného práva, které majetkové právní předpisy členského státu neznají

13. Méně jednoznačné závěry přinesla diskuze o otázce, zda je na místě do budoucího nařízení začlenit ustanovení týkající se přizpůsobení „neznámého“ věcného práva, aby se zaručilo, že příslušné orgány členského státu, ve kterém se nachází majetek, k němuž se dotčené věcné právo vztahuje, určí rovnocenné věcné právo, které může být v tomto státě zapsáno. Z diskuze nicméně vyplynulo, že by bylo vhodné tento aspekt nějakou formou zmínit.
14. Předsednictví proto pracovní skupinu vyzývá, aby se dohodla, že její další činnost se bude ubírat tímto směrem.
15. Zbývá určit, jakým způsobem otázku přizpůsobení v budoucím nařízení vyřešit. Je možné zvážit několik řešení, které se vzájemně nemusí nutně vylučovat:
- a) vložit do normativní části nařízení článek, který členským státům uloží povinnost stanovit přizpůsobení, přičemž však zůstane na jejich uvážení, jakým způsobem tuto povinnost splní,
 - b) vložit bod odůvodnění, ve kterém budou uvedeny pokyny pro orgány členských států pověřené přizpůsobením, nebo
 - c) vložit bod odůvodnění, ve kterém by přizpůsobení bylo pouze zmíněno jakožto obecná zásada mezinárodního práva soukromého, kterou se členské státy mají řídit, a to i pokud jde o věcná práva, jež jejich majetkové právní předpisy neznají.

III. ZÁVĚR

16. Předsednictví vyzývá Pracovní skupinu pro otázky občanského práva (dědictví), aby posoudila zjištění a návrhy uvedené v bodě II. za účelem jejich projednání na nadcházejícím zasedání ve dnech 3. a 4. listopadu 2010.